

ASSOCIACIÓ PER LA CULTURA
DE MALLORCA

INCA de MALLORCA

i ses glòries
contades an els infants

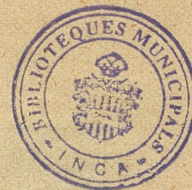
per

D. Juan Capó Valls de Padrinas

RECORT
DEL MAGNIFIC AJUNTAMENT

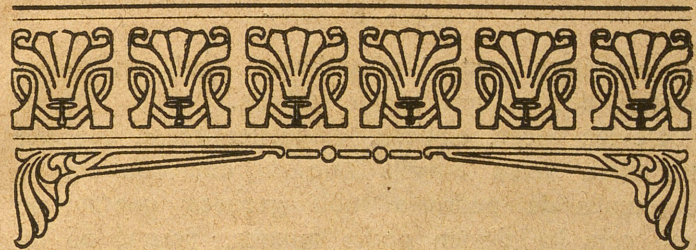
AN ELS NINS I NINES DE LA
FESTA ESCOLAR DE 1923

R. 12471

Sig. D. 1115

Hillman

Veniu ninets, que ara heu cantat la bella cançó de Mallorca que és la nostra casa gran, com qui digués la casa dels nostros besavis, i on cab tothom qui va tenir la sort de neixer an aqueixa terra.

Veniu, i vos contaré la Història de ca-vostra de bon de veres, del mateix trocet de terra on està feta la vostra casa, la de les cases del vos-tros veinats i amiguets i coneguts que teniu, i quand varen fer l'esglèsia on vos varen bateljar, i l'escola on anau a prende de lletgir, i...

No vos agradaria sabrer-ho?

Idò escoltau:

Fa molt de temps, tant, que ningú se'n recorda, ni n'han trobat escrit cap paperot, que ven-

gueren unes gentes i s'establiren aquí, en aquest mateix lloc on ara estam noltros.

Devien esser, emperò, d'aquelles races que per tot arreu feren aquells *talaiots* que són com a caramulls de pedrotas molt grosses que un no sab com les devien poder mourer, perque no tenien màquines ni res de tot això que ara se empra.

An aquella gent, li degué agradar aquest lloc tan ben situat, al mig de Mallorca i a la terra plana, i amb la montanya tan aprop que els dies clars sembla que un hi ha d'arribar amb una pedrada. I s'hi degueren quedar...

Com que a altres indrets de Mallorca e hi havia altres llocs on gent d'aquella casta s'havia ajassat, les degueren donar un nom a cada un. Quin nom tenien els altres no heu sabem; però aqueix, el que ja podriem dir que és el nostre poble, és possible que ja tengués el mateix nom que té avui i que amb aquella llengua extranya per noltros que devien parlar, ja li diguessen Inca.

Mirau si ho és antic el nostre poble! Ningú ha trobat mai, ni per ventura ja no se podrà sabre mai, ni qui foren els qui el fundaren, ni quand va sutsair això!

Però hi ha mostres, i sobre tot n'hi havia moltes més, de que aquelles races que la gent diu de *gegants*, perque empraven les pedrotas que vos he dit, visqueren per aquí. Per tot el redor del nostre poble hi havia *clapers*.

Lo que si heu de sabre, és que llavors no hi

havia carrers com ara, ni places, ni esglèsia, ni tal vegada cases. Ni a foravila hi havia tanques amb ametlers, ni figueres, ni vinyes, ni res de tot això. Tot devia esser com a garriga i boscs espessos, plens d'animals ferosos com a singlars i d'altres castes, que la gent devia caçar per menjar-los-se. No era com avui, no!

Passà el temps!

A l'altre banda de la mar, cap allà on surt el sol, hi ha una terra que li diuen Itàlia, ¿sabeu a on és?, i que fa dos mil anys, i més, que li del·len Roma. Avui no més diuen Roma a una ciutat: a la que hi ha el Papa.

Les gentes que vivien en aquella terra los dèien romans. I eren molt més llets i més civilitzats que els altres pobles del món, perque havien anat a prendre de sabrer i de bones costums i de fer les coses bé a un altre poble encara més enfora, i també per la part on surt el sol que li dèien Grècia, i quina gent varen esser, podriem dir, els mestres de tot el mon...

Idò aquells romans, s'anaren fent seves totes les terres que tenien aprop i cada dia s'estenien més i més i arribaren aquí. I se feren seva Mallorca. A diversos llocs d'ella, hi feren pobles, segurament allà mateix on hi havia estols de gent que hi vivien. D'aquelles *colònies* o sien poblats on els romans mateixos s'hi establiren, queda el nom de cinc. Encara el nom de quatre se conserva i és ara el nom de pobles que tots coneixem *Palma*, *Pollensa*, *Sinium* (que ara dèim *Sineu*), *Boccor* que creuen que estava prop devés el

port de Pollensa i *Cunium* del qual no se'n sab res. En lloc trobam el nom d'Inca i això que se sab que aquí n'hi havia un de poble romà i que era molt gran, més gran que no ho és ara. I això an aquell temps!

En el camp de l'Oca devers el camí d'Inca i devorra la *Font Vella*, hi havia una pedra de marmol molt ben feta que dúia el nom d'una dòna romana.

¡Si ara la tenguessim! Però com que fa dos o trescents anys no en fèien cas d'aquelles coses, un dia que necessitaren pols blanca per referir la capella major de l'Església, la feren pols. No e-hu fassen mai voltros, an això d'espanyar una cosa antiga!

Per devers Son Vich també s'hi han trobades moltes coses d'aquell temps i sobre tot moltes monedes.

Ademés, voltres ja sabeu que devers mitja hora d'Inca, hi ha avui un poble que li diuen Lloseta. Allà hi devia haver un temple o sia una església a la Lluna que li dèien *Diana*, i un bosc on devien anar,— aixis com ara anam an el Puig de Santa Magdalena—, a fer-hi unes festes que elze dèien *Lucàries*. I aqueixes festes *lucàries*, sols se fèien a prop de les grans poblacions. Tot això mos ho diu ben clar que Inca en aquell temps, quand els romans eren els amos i senyors de tot el món, i també de Mallorca, Inca era una població de les més importants.

Així passà el temps. Els anys s'escolaven. La gent vivia molt millor, perque els romans, an això si que ho sabien fer ben bé. Anaven ben vestits amb túniques i bracerols d'or, i jòies de tota casta. I tenien palaus i cases de marmol i camins molt amples i ben fets, i aigües bones de beure per tot...

Parlaven en llatí que és una llengua morta que empleen els capellans per dir la missa i els sabis, i que és la llengua amb que dèim la lletania.

Tot va finir! Ja havien passat més de quatre-cents anys des que Jesucrist va venir an el món, quand unes altres gentes que elze dèien els *bàrbres*, i que eren de costums més cruels, que no donaven importància a totes aquelles fineses dels romans, ho invadirien tot. I tot ho passaren a foc i a sanc. Res de res deixaren. I mataren la gent.

N'hi ha qui diuen que aquests nous homes, que també elze dèien els *vándals*, se quedaren aquí, i que, una vegada passada sa primera fúria, s'anaren civilitzant i fins i tot se feren cristians. Es ben possible, perque encara que tenien costums molt bàrbars, eren de bon cor i la doctrina de Cristo los havia de esser dolça.

Més tard vengueren els moros. No tenguem por! Ja fa estona que no hi són! Els moros no destruïren les coses. S'estimaven més conservar lo que trobaven, i en lloc de matar la gent la deixaven fer, mentres fessin feina per ells. Fins i tot creuen que, encara que d'amagat, els deixaren resar i fer les seves oracions de cristians.

Aiximateix els cristians anaven alerta i procuraven amagar-se per les seves devocions i solien reunir-se en els boscs. Com que a prop d'Inca n'hi devia haver d'espessos, sobre tot a la part de la montanya, *Selva* vol dir bosc, és ben probable que els cristianisme s'hi conservàs a tot moment, encara que moltes vegades com el petit llumet d'un llantionet d'oli.

Ja vos he dit que els romans, i segurament els primers pobladors de Mallorca, vengueren de la part on surt el sol.

Ara la gent que vendrà serà de l'altre costat, de Ponent.

Havien pasat dotze segles, dotze cents d'anys des que Jesús havia vingut an el món, quand a una de les terres d'Espanya que li dèien Barcelona i reino de Catalunya, hi va néixer un nin fill de Reis, com a per miracle. I va ésser el Rei En Jaume! Voltros be la coneixeu a l'història del nostro Rei! No es ver? I voltros ja sabeu també que volgué prendre Mallorca an els moros i que aixís ho va fer l'any de Deu de 1229. Però lo que per ventura no sabzu, o ara no ho recordau bé, és que no tots els moros de tota Mallorca li varen fer guerra. No. Ni va haver, casi tots els dels pobles, que quand varen veure la partida perduda, procuraren guanyar-se l'amistat i benevolència del rei dels cristians i tot d'una anaren a oferir se a ells, i com a bona costum antiga, ho feren enviant per endevant una bona ofrena

de presents. Un d'ells va ésser el *Senyor d'Inca*, un moro que li dèien Benahabet. Quand el Rei En Jaume estava an el *Real* on dirigia el siti de ciutat, en Benahabet li envià un missatge demanant permís per presentar-se a la seva reial presència, lo qual concedit, s'hi presenta amb vint bisties carregades de farina, cabrits, gallines, i raims tot molt ben presentat, tot escullit i que fèia mençera. Ademés li oferí la sumissió dels moros del seu terme. El Rei En Jaume n'estigué contentíssim i com a senyal d'amistat i de que ja el tractava com a súbdit seu, li dona una bandera de les seves, que eren les quatre barres vermelles, perque l'unissin amb la que ja tenien els moros, que diuen que era un cà, com a signe de fidelitat. I d'aquí neix l'escut d'Inca. ¿No vos hi heu fitxat mai amb el vostro escut? Mira-lo i veureu com és així com vos dic.

I d'aquesta manera, sensa que se derramàs una gota de sanc, Inca tornà ésser cristiana. Molts de moros que e-hi vivien se convertiren. Fins i tot n'hi ha qui diuen que En Benahabet morí cristià.

Ademés el Rei En Jaume, quand va haver conquistat tota l'illa, la va repartir com havia promés entre tots els qui li aidaren.

Del terme d'Inca, s'en feren primer cinc parts. Una del Senyor Rei que en feu cinquanta dos troços per donar a la gent de la seva tropa; una altre an el Senyor Infant; un altre an el Paborde de Tarragona i una quarta pels homes de Marcella, i una darrera pels senyors en Pere Martell i en Berenguer de Monreal. Així quedà repartit

tot el terme d'Inca, que llavors era molt més gros que avui, perquè comprenia entre altres llocs tot lo que avui es Caimari, Muro, Selva, Mancor, Campanet, Bugar, Sapobla...

Totes aquestes terres depenien llavors d'Inca. Si el terme era tan gran el poble no devia esser molt petit! Tot aquest terme estava sembrat de cases, que diríem possessions. Quand era una casa tota sola li deien *rafal*. Quand eren varies cases, li deien una *alqueria*. Encara hi ha molts de llocs, i voltros en coneixen més d'un, que elze diuen *rafals* i *alqueries*. No es vè?

De tota aquella gent, molts quedaren aquí i donaren començament an els llinatges actuals. Molts de voltros, descendiu d'aquells primers posseïdors de les terres d'Inca, que venguts amb el Rei En Jaume, quedaren aquí per repoblar i recristianitzar-ho.

I així passà el temps. Inca, com tota Mallorca fou cristiana i se parlava així com noltros parlam.

Era el poble o la vila més important de la pagesia i de cada dia cresqué en importància i riquesa.

Un dels fets més importants de l'Història de Mallorca comensa aquí. Era l'any 1450. Els pagesos i els ciutadans no se podrien veure!

Molts dels qui de la pagesia estant, arribaren a enriquir-se, i que eren anomenats *homens d'honor empagesits* s'anaren emparaulant amb els senyors de la Ciutat. I aquets, s'apoderaven a poc a poc de grans troços de la pagesia. A causa

dels censals que a vegades no se podien pagar, i d'etsessos d'una part i altre part, s'arribà a un estat de desconfiança mol gros.

Un dia En Francesc Nicolau, d'Inca, va esser penjat per tenir papers qui el comprometien.

Un altre dia, mentres dèien l'ofici a la Parròquia, arribà de Ciutat en Palau d'Uriz i fent sortir de l'Església on havia anat en Berenguer Malferit, el penjà d'un arbre de la plaça.

Així les coses, dia 25 de Joriol de 1450, s'arreglaren davant la Parròquia d'Inca 6000 pagesos i comensaren a fer destroça, va comensar una lluita de les més tristes: la dels pagesos contra els ciutadans, com si no fossin tots uns mateixos fills de Mallorca, i ben necessaris pel seu esplendor.

Aquí sofriren molt; principalment a can Albertí, quin celler destruïren, i a can Joan Monpeller, que era baile, quina casa fou passada a foc i a sanc.

A la fi, passà tot aquell moviment que va durar tres anys.

Inca, després d'aquesta sopegada, seguí el seu curs.

En el segle XVI, encara que ja hi hagués altres poblacions d'importància, Inca no perdé el seu lloc.

A l'any 1515, quand tenien por d'un gran pirata moro, En Barba-roja, que recorria el mar nostre i vencia tothom, i s'en dèia com esclaus tots els homes que poria agafar, Inca va dir que podia preparar per anar a fer-los guerra 441 homes.

Si no fos per una pesta que al any 1652 matà moltíssima de gent, (més de 2000 persones) i de la pobresa i misèria general que hi hagué després a tota Mallorca, que feu caure la nostra terra en una gran decadència, Inca, hagués arribat molt amunt en el camí de la seva grandesa.

Però la mà de Deu, aturà el seu progrés i la feu tornar arrera. Decaigueren les seves indústries tan florides, sobre tot la de gerreria que conten que arribà a tenir els forns de gerrer per centenars. Devien fer coses molt belles.

El qui això vos conta, ha vist, a un dels museus de París, la ciutat més hermosa del món, un plat gros d'aquells que semblen d'or que és fet a Inca... ¿Que s'en ha fet d'això?

Quines coses hi ha a Inca que sien dignes de menció?

Primer de tot la Parròquia dedicada a *Santa Maria la Major*. Es molt antiga, la degueren comensar poc temps després de la conquesta i va esser acabada a comensaments del segle XIV. Era la esglèsia més important de totes les dels pobles. Diuen que San Vicens Ferrer predicà en la seva trona. L'any 1706 fou demolida i comensaren la que hi ha ara.

El convent de San Francesc va esser el segon que els franciscans tengueren a Mallorca. Al any 1325 el Papa Juan XXII donà permís per fundar-lo. El feren amb llimosnes de la gent del poble. Expulsats els frares se va mig arruinar.

Avui, altre vegada en son poder, torna poc a poc a refer-se i a florir de nou.

El de San Domingo se fundà l'any 1604.

Altra esglèsia és la de San Bartomeu, que està sobre el puig i a on florien, anys després de fundat, monges excel·lents en el servici del Senyor. Posat sobre un pujol, sembla que és el sagrari d'Inca. D'allà, on no hi arriba més que d'alluny el renou, pugen a tothora les oracions al Senyor.

Santa Magdalena, oratori magníficament situat a dalt el Puig, un del lloc on se domina un dels més esplèndits panorames de Mallorca. Diuen que allà hi visqueren primerament mercedaris, després les monjes de Santa Clara i més tard les de Sant Geroni abans d'anar an el nou convent d'Inca. Més tard hi fundaren allà una escola de Gramàtica. Avui no hi ha més que un donat.

A Inca hi ha hagut molts d'homos famosos, uns pel seu valor, altres per la seva sabiesa, altres per la seva virtut. Heu de recordar els noms d'En Ramón Desbrull, del P. Joan de la Verge, de Fra Arnau Desbrull, d'En Mateu Malferit, d'En Miquel Morro, d'En Jaume Salort, d'En Joan Abrines, del Venerable P. franciscà Rafel Serra, de la Venerable Sor Clara Andreu, que encara que natural de Palma, florí tota sa vida aquí i de molts altres que posen el nom d'Inca a bon lloc.

Inca, com tot poble cristià, se posà baix del patrocini d'un sant que el protegís dels embats i afliccions. Quins són els patrons d'Inca? Són els sants d'avui, Sant Abdón i Sant Sennen; també patrons d'un altre poble de l'antiga Provensa, avui part de França que li diven Arlés.

Aquell poble estava combatut per calamitats. Un abad del monestir de San Benet que li dèien Arnold s'en anà a Roma per demanar rellíquies d'algún Sant que los protegís.

Mentrestant, a l'abad Arnold, li fou revelat per via de miracle, que els cossos dels dos Sants estaven a un lloc recullit del cementeri de San Llorenç i que Deu volia que li donàs el Papa llecència per traslladar aquells tresors a son poble.

S'obrí el lloc que senyalà l'abat Arnold i se trobaren els cossos dels Sants Màrtirs dins dues caixes de plom de les quals sortia sanc abundosa. Molts de malalts que tocaren aquella sanc quedaren curats en aquell mateix moment.

I a Inca ¿com arribaren a esser-ne els patrons?

Ara ho sabreu. Un dia que a Inca se feien rogatives per que Deu extingís les calamitats públiques, al entrar la processó a la parròquia, els primetxers, qui cantaven la lletania de tots els Sants, sense haver-se dit res, tots a la una, en lloc de dir el nom que tocava, digueren: *Sant Abdón i San Sennen pregau per nosaltres* I ho digueren tres vegades. Amb això tothom, el Clero i els Jurats, que eren lo que ara dèim els regidors, regoneixeren que era com una senyal i los proclamaren per patrons.

De les montanyes de Selva i de Lluch per dos barrancs, davallaven dos torrents i atravesaven tot el territori d'Inca. A voltes era tanta l'aigua que duien, que sortien de mare i causaven molts de danys a les terres. En demés, d'aquelles montanyes, llavores plenes de boscatges, espessíssims, devallaven, en ça i en llà, porcs singlars i altres animals selvatges que també feien molt de mal.

Tot això, així com les pedrades, gelades, desapareixia baix l'invocació d'aquells dos sants.

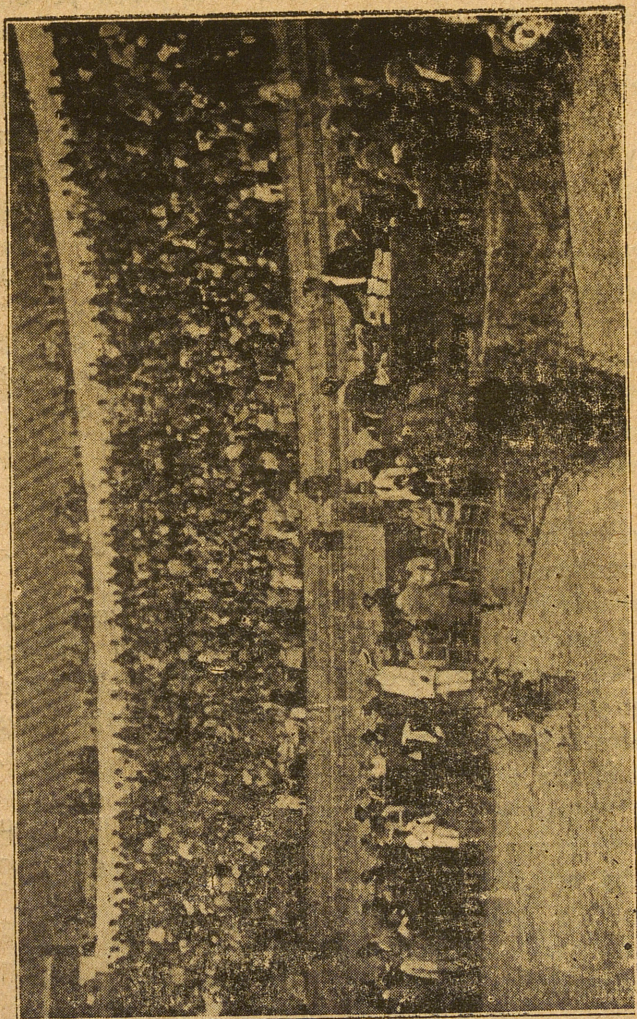
A l'església vella hi havia una capella que els estava dedicada. Això succeïa devers l'any 1370.

Més de 300 anys després, al any 1703 se conseguí tenir una reliquia. Els jurats d'Inca la demenaren i el Prior del Monestir de San Benet d'Arlés, los concedí un os de cada un d'ells. Aquestes rellíquies són les que vosaltres heu besat moltes vegades.

Ja sabeu idò lo que ha passat an el vostre poble i heu vist que té una història ben brillant ¿Sabeu perque és? Perque el seus fills, els qui hi varen neixer i hi visqueren, tenien a glòria esser inquers, i feien tot lo posible per donar-li riquesa, importància i bon nom.

Si voltros sou bons i honrats i treballau i sou educats i vos instruïu bè en les vostres arts, també n'hi donareu.

Que els gloriosos patrons Sant Abdón i Sant Sennen vos beneesquin i vos lliurin de tota mala inclinació!

RECORT DE LA FESTA ESCOLAR DE 1922.

“...Prometença per demá..”

Ha sido el número más simpático, más «nuestro» más trascendental de las Fiestas patronales de los Santos Abdón y Senen.

Ha sobrepujado a las esperanzas y desvelos minuciosos del señor Alcalde y del concejal señor Durán, organizadores principales del festejo infantil.

No se hablaba de otra cosa.

—¿Ha visto V. que monada de niños?

—Una preciosidad.

—Qué compostura por las calles y qué canto; y en la Plaza, qué gestos y qué gracia... Había que ver a mi Pepín que no desviaba la vista del Maestro. Por supuesto que ha obtenido el primer premio de la clase... promete mucho. . Y estaba tonto, chiflado. A todas horas podía V. tropezar con él, gesticulando, canturreando, hincando el pié a compás... Celebro que hayan pasado ya las fiestas...

Y vió V. aquella niñita de «Calderón», cómo derrochaba gracia! Mi Mariuca la sabe imitar tan donosa... los mismos andares, los mismos gestos —¡angelito!—y solo cuenta cuatro abriles. Decido. Este año la mando yo a las monjas...

—Es que no parecían nuestros. A un simple «iop!» del Maestro obedecían...

Y nosotros nos achicharramos para meterlos en cintura... Créame, ha sido una fiesta de buena crianza.

Verdad que sí. La fiesta estaba bien orientada. Era una imitación de aquella que antaño celebró la Ciudad de Palma en las Ferias y Fiestas, en torno del Beato Ramón Llull.

Presidida por las autoridades y a los acordes de la Banda del Regimiento, arranca la procesión desde la Casa de la Ciudad. La Guardia civil montada abre la marcha. Sigue un auto-cisne guiado por riendas de paz por unas niñas blancas. Van desfilando, con sus Maestros y Maestras, un millar de niños y niñas de todas las escuelas públicas y privadas, con lazo en el pecho los niños, con lazos en la cabeza las niñas. Cada escuela tiene su distintivo,—lazos blancos, rojos, gualdos, polícromos—y lleva enhiestas dos banderas, la española y la mallorquina...

Y cantan mucho, cantos religiosos, cantos regionales, cantos escolares...

En la Parróquia, ante las reliquias de los Santos Patronos depositan una flor. El órgano se encrespa y sublima el canto argentino de los *Goigs*...

Es la tradición que canta, es el corazón de un pueblo que palpita...

«La vila d'Inca ditxosa
vos aclama per Patrons
i vos fa capella hermosa

i us vota fer processons
cada any i festa major
amb revetles i aubades.

*Guardau les costums honrades
que nos llegà l'Avior...*

Desfilan por delante del Monumento de P. Fr. Rafael Serra. Echándole también flores, cántanle también sus *Goigs*...

«Oh Venerable Fra Serra
dret damunt el monument...
Inca, vostra insigne terra,
congrega avui tota gent;
damunt el dubte i la guerra
afirmau la fe vivent...

Los niños han oído decir que fué grande, que fué sabio, que fué santo, que fué «nuestro». Los mayores vemos que es un símbolo de educación integral, aquel austero observante, ejemplar propulsor de los estudios escriturarios y teológicos, predicador de veinte Cuaresmas en la Catedral, que supo hacerse grande en pleno siglo XVI, época de grandes sabios y grandes santos; y encarnando el alma, el criterio, las ideas de su Patria, supo infundir en todos los órdenes el espíritu católico del gran reformador Cisneros.

Y llegan a la Plaza de toros a los aplausos de todo el pueblo de Inca allí congregado.

Cántanse el «Himne mallorquí» de las escuelas, de María A. Salvá, armonizado por nuestro insigne Salas.

«Bella terra mallorquina
la de Lluch i del Gorch blau,
de la Verge Catalina
i de Lull breçol suau...
—Bella terra mallorquina
Deu te do salut i paul!

Flors nosaltres d'eixa terra
hem florit per a fruitâ,
ab la fe qui mai s'aterra
esguardant el més enllà.
—Flors avui de nostre terra
prometença per demà...»

¡Muy bien, mis bravos!

Los más aplicados de las escuelas, examinados previamente, reciben de manos del Alcalde un premio, una bella «Historia de Mallorca» o un ejemplar del «Quijote». Y todos reciben un sabroso pastel, la clásica «ese». ¡Que apetito de la merla despierta en algunos! Eh, ricos míos?...

«L'Harpa d'Inca» también canta magistralmente.

«Mallorquins, aimem la terra
com cap cosa d'aqueix món;
ni en la plana ni en la serra
nostro geni no's confón...»

Este «Himne mallorquí», del folklorista señor Pol, huele a heno maduro, sabe a vino nuevo, suena a esquileo de oveja pascual.

«L'Emigraní», «L'hereu Riera» y «L'Arbre Sagrat» como una ráfaga de arte verdad estremece nuestras entrañas.

Y llega el punto culminante de la fiesta: los juegos rítmicos y los cantos con gestos.

El distinguido maestro nacional de Binisalem, don Ramón Morey y Antich, ha enseñado durante una mesada a unos ochenta niños y niñas de todas las escuelas y puede gloriarse de haber sacado el partido máximo artístico.

Yo no sé las emociones de la «afición» ante un descabello de «Barajas» en la fiesta que llaman bárbara y que llaman nacional, pero sé que el público de hoy, tan distinto del de ayer, siente una emoción intensa, está compenetrado con los pequeños artistas... Aquella madre, aquella abuela, aquella madona, aquel señor, aquel menestral, miran, admiran hechizados a su hijo, a su nieto, a su allegado.—¡Hijo mío, si tu padre te viera! Encanto de mis ojos...!—Entrañas de mis entrañas!—

El simple «iop!» del maestro moviliza a 40 niños; un acorde de piano electriza a 40 niñas. Evolucionan y avanzan y saltan, casi vuelan... Es una disciplina admirable de todas las facultades humanas, es una tensión espiritual armónica, es euritmia, es pura gracia helénica... cristianizada...

El maestro Llongueras ha sorprendido «Lo que canten els aucells», y si Filomena canta en la humbría:

«La cançó tinc ben apresa
que ell refila tot joliu,
deya, diu:

Tiu, ri-ti-tiu...

Canta, canta sens peresa
mentre ets jove canta y riu...»

«la canço tinc ben apresada
que rucúa ab devoció
diu aixó:

Ruucc parrupó.
prega, prega sens peresa
si vols esser bon minyó...»

El público gratamente sorprendido aplaude con frenesí... Y se repite.

El Sr. Alcalde, D. Miguel Pujadas, que ostenta la representación del Rector de la Universidad de Barcelona, rodeado de todas las Autoridades locales y del Inspector Sr. Capó, alienta a todos, padres e hijos, a proseguir el camino emprendido de disciplina, de civismo, de verdadera cultura.

Esa fiesta ejemplar ha demostrado que la tierra es buena, que el ambiente es propicio. La yema apunta, la flor promete el fruto, es la «prometença per demà». Tenemos derecho a que se la cultive. Una grave responsabilidad pesa sobre los directores del pueblo.

Si triquiñuelas políticas, si intrigas bizantinas, si apetitos inconfesables esterelizaran toda labor de seriedad, la maldición sería el patrimonio de nuestros hijos.

Si nuestros locales son insuficientes levantemos otros mas capaces, y «edifiquemos nuestra casa», abierta a todo lo verdadero, a todo lo bueno, a todo lo bello, y aprendan nuestros hijos y amen y vivan de todo eso, que es disciplina, perfección, armonía, paz, es el vivir de Dios...

CRUZADO BLANCO.

OBRADORS TIPOGRAFICS
DE
MIQUEL DURÁN

0
1